

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **O. T.**, zastoupená Mgr. Jindřichem Sojkou, advokátem se sídlem Pražská 119/I., Klatovy, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, PP 21/OAM, Praha 7, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 10. 2. 2004, sp. zn. 59 Az 23/2003,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Odměna advokáta Mgr. Jindřicha Sojky **se určuje** částkou 2558,50 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému rozsudku Krajského soudu v Ostravě, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „žalovaný“) ze dne 27. 10. 2003, č. j. OAM-5419/VL-22-08-2003, jímž byla její žádost o azyl zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

Stěžovatelka v kasační stížnosti ze dne 22. 3. 2004 a v jejím doplnění ze dne 10. 9. 2004 uplatnila kasační důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a namítla tak nezákonnost napadeného rozsudku krajského soudu a vady správního řízení. Naplnění citovaných stížnostních důvodů spatřuje v tom, že je v zemi původu ohrožována mafiánskými skupinami, které spolupracují

s policií a stěžovatelka se proti tomu není schopna bránit, jelikož „patří k sociální vrstvě, která na Ukrajině nemá žádná práva“. Žalovaný navíc neprovedl dostatečné dokazování a porušil zásadu objektivní pravdy, takže jeho rozhodnutí nemůže být správné. Zároveň stěžovatelka požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve vyjádření odkazuje na obsah správního spisu a navrhuje, aby byla kasační stížnost zamítnuta jako nedůvodná.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) - ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatelky žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

K uplatněným stížnostním námitkám Nejvyšší správní soud s odkazem na obsah správního spisu konstatuje, že stěžovatelka setrvale tvrdila (viz zejména pohovor ze dne 22. 10. 2003), že důvodem odchodu ze země původu byla skutečnost, že nemohla žít v bytě se svojí matkou, jelikož se v něm scházel s přáteli její bratr (po propuštění z výkonu trestu) a užívali zde narkotika, fyzicky napadali a ohrožovali stěžovatelku a její matku, v důsledku čehož se matka z tohoto bytu odstěhovala a bratr stěžovatelce sdělil, že se do bytu již nemá vracet, neboť mu patří. Bratr stěžovatelky má údajně známé mezi policisty a proto se stěžovatelka neobrátila na policii ani na jiné státní orgány, jelikož se obávala, že by se jí za to bratr mohl pomstít. Do České republiky stěžovatelka přicestovala na základě turistického víza, po ukončení jeho platnosti zde pobývala nelegálně u českého přítele a poté, co se s ním rozešla, požádala o azyl.

Na základě těchto zjištění, obsažených ve správním spise, se jeví právní závěr žalovaného o tom, že žádost o udělení azylu je ve smyslu ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zjevně nedůvodná, zcela správný, jelikož stěžovatelka neuváděla skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12. Pro stručnost k tomu Nejvyšší správní soud odkazuje na svoji ustálenou judikaturu (např. rozsudek ze dne 10. 3. 2004, sp. zn. 3 Azs 22/2004), podle níž „*skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost*

domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.“

Rovněž k argumentaci stěžovatelky, že se žalovaný nevypořádal s potencionální příslušností stěžovatelky k „sociální vrstvě, která na Ukrajině nemá žádná práva“ (aniž by však sama specifikovala, o jakou vrstvu by se mělo jednat) a že se nezabýval případným udělením tzv. humanitárního azylu, nezbývá než plně odkázat na konstantní judikaturu zdejšího soudu, která se s uplatněným argumentačním potencionálem již dostatečně vypořádala, a soud neshledává racionální důvod jakkoliv se od ní v této věci odchýlit. Nejvyšší správní soud totiž setrvale zastává názor (viz např. rozsudek ze dne 16. 5. 2004, sp. zn. 1 Azs 45/2004), že pokud „*ze žádosti o udělení azylu, z protokolu o pohovoru ani z žádné jiné písemnosti nevyplynulo, že by žadatel tvrdil některý z důvodů pro udělení azylu, Ministerstvu vnitra nevznikla povinnost provádět dokazování ohledně existence některého z azylových důvodů taxativně vypočtených v § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb*.“ V dalším rozsudku uvedl (ze dne 19. 5. 2004, sp. zn. 5 Azs 63/2004), že „*určitá sociální skupina ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, je skupina osob, která se vyznačuje objektivně společnou charakteristikou nebo kterou společnost alespoň takto vnímá. Tato charakteristika má často povahu vrozeného, nezměnitelného rysu nebo je jinak zásadní pro lidskou identitu, svědomí nebo výkon lidských práv dotyčných osob; riziko pronásledování však do této charakteristiky nepatří*.“ V dalším rozsudku (ze dne 9. 9. 2004, sp. zn. 2 Azs 147/2004, č. 409/2004 Sb. NSS) konstatoval, že „*rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, nelze považovat za rozhodnutí o neudělení azylu ve smyslu § 28 tohoto zákona. Za takové lze považovat pouze rozhodnutí, kterým Ministerstvo vnitra rozhodne o neudělení azylu pro nesplnění podmínek uvedených v ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 téhož zákona po věcném posouzení důvodů tvrzených žadatelem o azyl*.“ Konečně z dalšího rozsudku (ze dne 27. 5. 2004, sp. zn. 7 Azs 124/2004) plyne, že „*vedle pozitivního vymezení předpokladů pro udělení azylu v § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, stanoví tento zákon také vylučující důvody, při jejichž naplnění žadateli azyl udělit nelze; tyto důvody jsou taxativně stanoveny v § 15 a § 16 tohoto zákona. Jsou-li splněny podmínky vymezené v ustanovení § 16 odst. 1 tohoto zákona, tj. podmínky pro zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné, není namístě zkoumat případnou existenci důvodů pro udělení azylu podle § 12 písm. b) citovaného zákona, protože udělení azylu je za takové situace vyloučeno*.“

Lze tak uzavřít, že odpověď na tuto kasační námitku stěžovatelky je dostatečně obsažena v citované předchozí judikatuře Nejvyššího správního soudu. Jen pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že azyl za účelem sloučení rodiny nemohl být stěžovatelce udělen již z toho důvodu, že žádnému jejímu rodinnému příslušníkovi taxativně vymezenému v ustanovení § 13 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb. nebyl udělen azyl, takže tato možnost již pojmově vůbec nepřipadala v úvahu.

Konečně k namítaným vadám správního řízení Nejvyšší správní soud uvádí, že stěžovatelka nikterak nespecifikuje, o jaké vady se mělo jednat a v jakém směru měl být úplněji zjištěn skutkový stav věci, a neučinila tak ani v řízení před krajským soudem. Nezbývá proto než konstatovat, že stěžovatelka nesplnila svoje břemeno tvrzení, kterým mohla vytýčit rámce následného soudního přezkumu, a proto i tuto argumentačně zcela nepodloženou námitku je nutno považovat za nedůvodnou.

Proto Nejvyšší správní soud v daném případě neshledal naplnění důvodů kasační stížnosti ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) a Ministerstvu vnitra náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Stěžovatelce byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupcem advokát Mgr. Jindřich Sojka (usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 8. 2004, č. j. 59 Az 23/2003 - 48); v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7, § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokáta částkou 2000 Kč za dva úkony právní služby - převzetí a příprava věci a doplnění kasační stížnosti a 2x 75 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b), § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů, celkem tedy 2150 Kč. Protože ustanovený advokát je plátcem daně z přidané hodnoty (viz doložené osvědčení Finančního úřadu v Klatovech ze dne 31. 5. 2004), zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 7 s. ř. s.). Částka daně, vypočtená dle § 37 písm. a) a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 408,50 Kč. Ustanovenému zástupci se tedy přiznávají náhrady nákladů v celkové výši 2558,50 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. října 2005

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu